

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ JUDr. Ing. D. Ď., 2/ Akad. mal. soch. M. T.**, zastúpených JUDr. J. H., proti žalovaným **1/ JUDr. J. J., 2/ I. Z., 3/ Ing. V. Z., 4/ Ing. M. M., 5/ M. M.**, všetkým zastúpeným JUDr. O. F., **o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 6 C 120/1998, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. marca 2009 sp. zn. 15 Co 264/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Zvolen rozsudkom z 25. marca 2004, č. k. 6 C 120/1998-630 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/, 2/ domáhali určenia, že nehnuteľný majetok, pozemky zapísané na LV č. X v kat. úz. Z. ako parc. č. X o výmere X m² zast. plocha, č. X o výmere X m² záhrada, č. X o výmere X m² zast. plocha, č. X o výmere X m² záhrada, č. X o výmere X m² zast. plocha, č. X o výmere X m² záhrada, č. X o výmere X m² nehnuteľný majetok, budovy a stavby kód 10268 skladovacia hala, kód 10300 administratívna budova, kód 10301 ubytovňa ZŠ, kód 20137 kanalizácia a vodovod, kód 20138 vonkajšie inžinierske siete, kód 20212 oplotenie zázemia SZ 02, sú v ich bezpodielovom spoluvlastníctve. Žalobcom 1/, 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným trovy konania vo výške 208 340 Sk (6 915,62 €) na (bližšie nešpecifikovaný účet advokátky JUDr. O. F. do 7 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil tým, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny

záujem na požadovanom určení, pretože nimi navrhovaný text žalobného petitu nie je listinou spôsobilou privodiť nimi navrhované zmeny v katastri nehnuteľností.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcov 1/, 2/ rozsudkom z 11. marca 2009 sp. zn. 15 Co 264/2008 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby potvrdil. Vo výroku o trovách konania prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolacie konanie o odvolaní žalobkyne 2/ zastavil. Svoje rozhodnutie v potvrdzujúcom výroku v zásade odôvodnil tým, že žalobcovia 1/, 2/ podanou určovacou žalobou sledovali záujem, aby oni boli určení za vlastníkov označených nehnuteľností a aby na základe rozhodnutia súdu bola vykonaná zmena zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľností. V čase podania žaloby 15. júla 1998 boli nehnuteľnosti tvoriace predmet sporu v žalobe označené údajmi tak, ako boli vtedy uvedené v katastri nehnuteľností na LV č. X pre obec a kat. úz. Z.. Je však nesporné a nespochybnili to ani žalobcovia, že počas konania došlo k zmene údajov v katastri nehnuteľností ohľadne číslovania parciel, ohľadne výmer i druhu pozemkov. Porovnanie údajov zapísaných na LV č. X v čase vydania prvostupňového rozhodnutia s údajmi, ako žiadali konečným návrhom žalobcovia – podľa stavu ku dňu podania žaloby, správne uvádza v odôvodnení svojho rozsudku prvostupňový súd. Tento tiež správne poukázal na to, že v čase rozhodnutia súdu už na uvedenom liste vlastníctva nie sú zapísané nehnuteľnosti – budovy a stavby, ku ktorým žalobcovia žiadali určiť vlastnícke právo. Na základe uvedeného sa tak odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žalobcami navrhované rozhodnutie v prípade právoplatnosti rozsudku by nebolo listinou spôsobilou privodiť zmeny v katastri nehnuteľností pre dané katastrálne územie a obec. Žalobcovia 1/, 2/ teda nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, lebo ani v prípade vyhovenia žalobnému petitu tak, ako ho žalobcovia posledným návrhom sformulovali, by nedosiahli cieľ nimi sledovaný, t.j. zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. Za nedôvodné označil odvolací súd námietky žalobcov, že im postupom prvostupňového súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, že prvostupňový súd mal skúmať podmienky konania v dobe podania žalobného návrhu zo dňa 17. mája 1998, ako aj že žalovaní nezaložili do spisu dôkaz o zmene výmery a kultúry parciel, ako aj rozhodnutie č.j. 2001/00479-86 zo dňa 23. mája 2001 a že žalobcovia nemohli vedieť, že došlo po podanej žalobe k zmene v evidencii parciel na LV č. X kat. úz. Z.. O zastavení odvolacieho konania o odvolaní žalobkyne 2/ rozhodol podľa § 207 ods. 3 O.s.p., keďže žalobkyňa 2/ svoje odvolanie proti prvostupňovému rozsudku vo veci

samej vzala späť. Zrušenie výroku prvostupňového rozsudku o trovách konania odôvodnil jeho nepreskúmateľnosťou.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu v časti výroku o potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa podal dovolanie žalobca 1/. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, ako aj prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. d/ a f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Podstatnú časť dovolania žalobca 1/ venoval opisu skutkového stavu, na podklade ktorého demonštroval nerešpektovanie svojho vlastníckeho práva žalovaným 1/, ktorý „nezákonnou činnosťou vo funkcii SKP zasahoval do vlastníckeho práva žalobcu nad rámec procesných práv, ktoré mu priznával zákon č. 328/91 Zb.“, čím boli a sú splnené predpoklady na poskytnutie ochrany v zmysle § 126 Občianskeho zákonníka a tým je súčasne daný i naliehavý právny záujem v zmysle ustanovenia § 80 písm. c/ O.s.p. Vytkol, že v konaní oboch súdov nižšieho stupňa došlo k porušeniu ustanovenia § 237 písm. d/ O.s.p. a to preto, lebo v tej istej veci už rozhodol právoplatne „správny orgán“ dňa 7. augusta 1995 a 4. februára 1998, ako aj preto, že oba sudy nerešpektovali právoplatný a vykonateľný rozsudok Okresného súdu v Hodoníne sp.zn. 7 C 669/96 zo dňa 5. mája 1997, ako aj zaujatie stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č.k. Úr 52/98 zo dňa 17. augusta 1998. Poukázal ďalej na to, že odvolací súd nevytýčil pojednávanie v takom termíne, nevytýčil pojednávanie vôbec, aby žalobca mohol včas reagovať a prípadne urobiť také opatrenia pred skončením sporu, aby odstránil nedostatky žalobného návrhu. Daným postupom odvolacieho súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať a domáhať sa svojich zákonných vlastníckych práv súdnou cestou, čím bolo porušené ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. Obom konajúcim súdom vytkol, že pokiaľ dospeli k záveru o nedostatočnom odôvodnení naliehavého právneho záujmu podľa § 80 písm. c/ O.s.p., napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/). V dôsledku skutočnosti, že právna zástupkyňa žalovaných LV č. X založila do spisu až dňa 19. mája 2004, žalobca nemal dostatočný čas na odstránenie námietky žalovaných na opravu neurčitého petitu. Napriek tomu sú rozhodnutia konajúcich súdov nesprávne, pokiaľ nevyhoveli žalobe v časti tých nehnuteľností, parciel, ktoré boli označené správne. V závere dovolania namietal vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.,

keď súdy nerešpektovali právoplatné rozhodnutia správnych orgánov, čím porušili ustanovenie § 8 O.s.p.

Žalovaní v písomnom vyjadrení k dovolaniu toto navrhli zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.) alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom sám prípustnosť dovolania nevyslovil, ani nejde o potvrdzujúci rozsudok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým tento vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.), je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu 1/ z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie

postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné, sa dovolací súd zamerá predovšetkým na okolnosti, ktoré dovolateľ v dovolaní namieta.

Podľa § 237 písm. d/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 3 O.s.p.) alebo prv začatého konania (§ 83 O.s.p.) patrí k podmienkam konania. Ak súd zistí, že v tej istej veci už bolo právoplatne rozhodnuté alebo začalo prv konanie, konanie bez ďalšieho zastaví (§ 104 ods. 1 O.s.p.). Prekážka veci právoplatne rozhodnutej alebo prv začatého konania je daná vtedy, ak v novom konaní ide o tú istú vec, teda o to isté, o čo išlo v skoršom právoplatne skončenom konaní, resp. ide v inom konaní. Totožnosť veci charakterizujú určité znaky, ktoré musia byť dané zároveň a sú nimi: totožnosť osôb a totožnosť predmetu konania. Pokiaľ z týchto znakov chýba čo i len jeden, nejde o tú istú vec, takže skoršie rozhodnutie alebo prebiehajúce iné konanie nemôže zakladať prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo prv začatého konania. Vychádzajúc z uvedeného, námietka dovolateľa o existencii procesnej vady v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p. je nedôvodná, pretože, ako vyplýva z obsahu spisu, rozsudok Okresného súdu v Hodoníne z 5. mája 1997 sp.zn. 7 C 669/96 je rozhodnutím v spore medzi, v tejto prejednávanej veci, žalobkyňou 2/ a žalobcom 1/, o neplatnosť právneho úkonu (konkrétne o neplatnosť právneho úkonu, ktorým žalobca 1/, vtedy v postavení žalovaného, ako spoločník Ž., vnáša ako nepeňažný vklad do tejto spoločnosti časť podniku Ž. a to v rozsahu, ako ho získal na základe zmluvy o predaji podniku zo dňa 30. apríla 1992 a to formou dodatku č. 1 o zmene spoločenskej zmluvy v čl. IV., bod 5 – pozn. dovolacieho súdu) a pokiaľ ide o dovolateľom uvádzané právoplatné rozhodnutia „správneho orgánu“ zo 7. augusta 1995 a 4. februára 1998, tieto nie sú spôsobilé založiť prekážku veci právoplatne rozhodnutej, keďže vznik tejto prekážky môže spôsobiť len právoplatné súdne rozhodnutie.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Zo spisu však nevyplýva, že by súd v prejednávanej veci v prípade (žalobcov) žalobcu 1/ nerešpektovali niektoré z týchto práv. K vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedenému tvrdeniu žalobcu 1/, o ktoré opiera prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. treba uviesť, že povinnosť predsedu senátu dovolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávajúce, zakotvená v ustanovení § 214 ods. 1 O.s.p., sa bezpodmienečne vzťahuje iba na prípady, ak ide o odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Nakoľko v danom prípade odvolací súd síce rozhodoval o odvolaní žalobcov proti rozhodnutiu vo veci samej, ale súčasne pre povinnosť predsedu senátu dovolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávajúce, nebol splnený ani jeden zo zákonom taxatívne vymedzených predpokladov podľa písm. a/ až c/ § 214 ods. 1 O.s.p. (keď skutkový stav zistený v rozsahu dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa bol zrejme postačujúci aj pre rozhodnutie dovolacieho súdu; dôvody pre nariadenie pojednávania na prejednanie odvolania podľa § 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p. v prejednávanej veci neprichádzali do úvahy), postupom v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., t.j. rozhodnutím o tomto odvolaní bez nariadenia pojednávania, neodňal odvolací súd (žalobcom) žalobcovi 1/ možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ svoje dovolanie ďalej odôvodnil tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že inú procesnú vadu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vždy, ak je dovolanie prípustné); samotná táto vada ale prípustnosť dovolania nezakladá. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu dovolacieho súdu; pokiaľ nie

sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľom namietaných väd konania v zmysle § 237 písm. d/ a f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu 1/ podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243 ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie § 146 ods. 2 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. júna 2011

JUDr. Ľubor Šebo, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová